

SNOVÉ PUTOVÁNÍ K NEZNÁMÉMU KADATHU

Třikrát se Randolphu Carterovi zdálo o podivuhodném městě a třikrát byl stržen pryč, když ještě mlčky vyčkával na vysoké terase nad ním. Zlatě a líbezně planulo v zapadajícím slunci, s hradbami, chrámy, sloupořadími a klenuťými mosty z žilkovaného mramoru, se stříbrnými nádržkami fontán s duhovou tříští na prostranných náměstích a v provoněných zahradách, a s širokými ulicemi, jež se táhly mezi cizokrajnými stromy, amforami plnými květin a blyštivými řadami slonovinových soch, zatímco po strmých severních svazích šplhaly řady červených střech a starých špičatých štítů, mezi nimiž se tajily oblázkové pěšinky prorostlé trávou. To město bylo jako růžová horečka bohů, jako fanfára nadpozemských trumpet a jako třesknutí věčných činelů. Obestíralo jej tajemství jako obestírají oblaka bájnou, nikým nenavštívenou horu; a jak tam Carter stál na onom ochozu s balustrádou a pln očekávání tajil dech, zmocnilo se ho hluboké dojetí a neklid téměř zaniklých vzpomínek, bolest nad ztracenými věcmi a rozčilující touha znovu objevit to místo, jež kdysi bývalo úchvatné a osudově důležité.

Věděl, že pro něj kdysi muselo znamenat nesmírně mnoho, třebaže nedovedl říci, v jakém cyklu či vtělení je znal, ani zda to bylo ve světě snění či bdění. Vyvolávalo v něm neurčité záblesky z dávno zapomenutého raného mládí, kdy tajemství dnů byla prodchnuta úžasem a radostí a úsvit stejně jako soumrak prorocky kráčely napřed k dychtivým zvukům louten a písní a otvíraly planoucí brány k novým a překvapivým zázrakům. Avšak každou noc, kdy stál na té vyvýšené mramorové terase se zvláštními amforami a rytinami zdobeným zábradlím a vyhlížel do dáli

přes město ztichlé v zapadajícím slunci, sídlo krásy a nepozemského trvání, cítil se nevolníkem tyranských bohů snu: nemohl totiž žádným způsobem opustit své vyvýšené stanoviště ani sestoupit po širokém a nekonečném schodišti z mramoru, jež se vrhalo dolů tam, kde se tak lákavě prostíraly ony uličky stvořené z prastarých kouzel.

Když se potřetí probudil, aniž mohl sestoupit po schodišti a projít těmi ulicemi ztichlými v zapadajícím slunci, dlouze a usilovně se modlil ke skrytým a náladovým bohům snu, kteří rozjímají vysoko nad mraky na neznámém Kadathu ve studené pustině, kam lidé nechodí. Bohové však neodpověděli a nijak se neobměkčili ani mu nedali žádné znamení přízně, když se k nim ve snu modlil a v obětech je vzýval skrze vousaté kněze Našta a Kaman-Thaha, jejichž jeskynní chrám s ohnivým sloupem leží nedaleko bran světa bdění. Zdálo se však, že jeho modlitby musely být vyslyšeny nepříznivě, neboť ihned po první z nich přestal podivuhodné město vídat úplně, jako by jeho trojí pohled z povzdálí byl pouhou náhodou či nedopatřením a protivil se nějakým skrytým plánům či přáním bohů.

Posléze se Carter, nemocný touhou po oněch ulicích skvoucích se v zapadajícím slunci a po tajných stezkách na svazích mezi prastarými červenými střechami, neschopný zahnat je z mysli ve spánek i v bdění, rozhodl vyrazit se smělou žádostí tam, kam se žádný člověk před ním nevydal, a odvážil se temnotou do ledových pustin, kde na neznámém Kadathu, zastřeném v oblacích a s korunou z nepředstavitelných hvězd, se vypíná skrytý a půlnoční onyxový hrad Velkých.

V lehké dřímotě sestoupil po sedmdesáti stupních do jeskyně s plamenným sloupem a promluvil o svém záměru s vousatými knězi Naštem a Kaman-Thahem. A kněží vrtěli hlavami ozdobenými čelenkou a přísahali, že to

bude smrt jeho duše. Poukázali na to, že Velcí již vyjevili svou vůli a že nelibě nesou, pokud je někdo moří vytrvalými prosbami. Připomněli mu také, že nedosti na tom, že žádný člověk dosud na Kadathu nebyl, ale že žádný člověk neměl nikdy ani tušení, v jakých končinách prostoru se Kadath nachází; zda ve snových říších obklopujících náš vlastní svět, nebo snad v takových, které se prostírají kolem nějakého neznámého souputníka Fomalhautu či Aldebaranu. Nalézali se v naší snové říši, snad by i bylo možno jej případně dosáhnout, avšak od počátku času pouze tři lidské duše překročily černé znesvěcující propasti do cizích snových říší tam i nazpátek, a z těch tří dvě se vrátily nadobro šílené. Na takových výpravách číhají nevypočitatelná a zvláštní nebezpečí a také ona strašlivá poslední hrozba, jež neslýchaně blábolí vně uspořádaného vesmíru, kam už nedosáhnou žádné sny: ta poslední beztvářá zkáza v podobě nejhlubšího změtení, jež se rouhá a blekotá v samém středu veškerého nekonečna – bezmezný démon, sultán Azathoth, jehož jméno nepřejde nahlas vysloveno přes žádné rty a který hladově hryže v nepředstavitelných, neosvětlených kobkách mimo čas, uprostřed zdušeného víření hnusných bubnů a tenkého monotónního kvílení prokletých fléten, jež dohánějí k šílenství; a při tom odporném bubnování a pískání pomalu, nemotorně a nesmyslně tančí obrovití Nejzazší bohové, slepí, němí, nesrozumitelní, nemyslíci, ti druzí bohové, jejichž poslem a duší je plíživý chaos Nyarlathotep.

Před tím vším varovali Cartera kněží Našt a Kaman-Thah v jeskyni s plamenným sloupem, a přece se rozhodl, že vyhledá bohy na neznámém Kadathu ve studené pustině, ať se nalézá kdekoli, a vymůže si na nich pohled a vzpomínku na podivuhodné město v zapadajícím slunci a vyprosí si v něm příbytek. Věděl, že jeho putování bude

podivné a dlouhé a že Velcí budou proti tomu; protože však mnoho pobýval v zemi snů, spoléhal, že mu bude ku pomoci hojnost užitečných vzpomínek a zkušeností. Poprosil tedy kněze o slavnostní požehnání, chytře si promyslel cestu a směle sestoupil po sedmi stech stupních k Bráně hlubšího spánku a vydal se skrze Zakletý hvozdu.

V chodbičkách onoho křivolakého hvozdu, jehož nízké, mocné duby si navzájem proplétají šátravé větvení a mdlé svítí podivnými světélkujícími houbami, žijí plaší a tajnůstkářští zúgové. Ti znají mnohá nepochopitelná tajemství světa snů a nejedno i ze světa bdění, neboť hvozdu se na dvou místech stýká se zeměmi lidí, ač by bylo zhoubné říci kde. Všude tam, kam mají zúgové přístup, se mezi lidmi rodí jisté záhadné pověsti a dochází k podivným úkazům a zmizením, a je dobře, že zúgové nemohou ze světa snů putovat daleko. Volně však procházejí končinami, jež jsou v blízkosti snových říší, míhají se tam malí, snědí a nevidění, a přinášejí si úlovky v podobě pikantních příběhů, aby si jimi ozvláštnili hodiny, jež tráví u ohnišť v milovaném lese. Většina jich žije v norách, ale někteří obývají kmeny vzrostlých stromů; a třebaže se živí převážně houbami, šeptá se, že si také trochu potrpí na maso, a nejen na maso těla, ale i na maso duše, takže mnozí z těch, kdo vešli ve svých snech do toho lesa, z něj nevyšli ven. Avšak Carter se nebál; snil přece odedávna a naučil se švitořivému jazyku zúgů a uzavřel s nimi nejednu dohodu; s jejich pomocí našel skvělé město Celephais v údolí Ooth-Nargai za Tanarijským pohořím, kde polovinu roku panuje veliký král Kuranés, muž, kterého znal ve světě bdění pod jiným jménem. Kuranés byl tou jedinou duší, jež se vydala do hvězdných propastí a vrátila se, aniž by se jí zmocnilo šílenství.

Nyní se Carter prodíral nízkými světélkujícími tunely

mezi obřími kmeny a vydával švitořivé zvuky po způsobu zúgů a tu a tam se zaposlouchal a čekal, zda přijde odpověď. Vybavoval si jednu vesničku, kterou ty bytůstky měly přímo uprostřed lesa, tam, kde v kruhu stojí na někdejší mýtině veliké, mechem obrostlé balvany jako svědkové existence starších, strašlivějších a dávno zapomenutých obyvatel toho hvozdu, a nyní k tomu místu pospíchal. Cestu si hledal podle zrudných hub, jež rostou stále masitější směrem k onomu hrozivému kruhu, kde prastaré bytosti mívaly ve zvyku tančit a provádět oběti. Až nakonec silná záře těch nejodulejších hub odhalila rozlehlý, zlověstný zelenošedý stín, jenž si prorážel cestu lesním příkrovem a mizel z dohledu. Zde se nacházel nejbližší z těch velkých kamenných prstenců, a Carter věděl, že vesnice zúgů už není daleko. Začal se znovu švitořivě ohlašovat a trpělivě vyčkával, dokud konečně nepocítil, že jej pozoruje množství pohledů. Byli to zúgové, jejichž prazvláštní oči lze spatřit dlouho předtím, než se dají rozeznat obrysy jejich unikavých snědých postaviček.

Vyhrnuli se ze skrytých nor a dutin vykotlaných stromů, a brzy jimi ožila celá sešerešlá krajina. Ti divočejší se o Cartera nepříjemně otírali a jeden odporný rozjívenec ho dokonce kousl do ucha; starší však tyto neukázněné divochy brzy srovnali. Rada moudrých návštěvníka poznala a nabídla mu tykev kvašené mízy ze stromu přízraků, který se nepodobá jiným stromům a vyrostl ze semene, jež upustil dolů kdosi na povrchu Měsíce; a když Carter nápoj obřadně vypil, započal se velice zvláštní rozhovor. Zúgové naneštěstí nevěděli, kde hledat Kadath, a nedovedli ani říci, zda ta studená pustina se nachází v našem snovém světě anebo v cizím. Zvěsti o Velkých přícházely ze všech stran stejně často a dalo se říci jen tolik, že Velcí bývají ke spatření spíše na vrcholcích vysokých hor než v údolích,